

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

BULETIN INFORMATIV al Consiliului Uniunii și al Comisiei Permanente a U.N.B.R.

Serie Nouă

Anul III

Numărul 10

05 mai 2016

Partea I: INFORMARE CU PRIVIRE LA ACTIVITATEA COMISIEI PERMANENTE A UNIUNII NAȚIONALE A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

A. Activitatea Comisiei permanente în sedinte de lucru

Sedința Comisiei Permanente a U.N.B.R. din data de 23 martie 2016¹

La ședință au fost **invitați și au dat curs invitației:**

- domnul avocat Călin Zamfirescu, președinte de onoare al U.N.B.R.;
- domnul avocat Florin Petroșel, președintele Casei de Asigurări a Avocaților;
- domnul avocat Cristian Alunaru, decanul Baroului Arad, care a solicitat în scris participarea la ședința Comisiei Permanente pentru eventuala apărare a reputației sale;

Ordinea de zi dezbătută a fost:

- 1. Aprobarea procesului verbal al ședinței Comisiei Permanente a U.N.B.R. din 29 ianuarie 2016;*
- 2. Informare cu privire la măsurile organizatorice ce urmează a fi propuse Consiliului UNBR pentru organizarea și desfășurarea examenului de primire în profesie – 2016;*
- 3. Stadiul propunerilor legislative înaintate Parlamentului în legătură cu profesia de avocat;*

---

¹ Procesul verbal urmează să fie validat, după dezbateri, la viitoarea ședință a Comisiei Permanente a U.N.B.R..

4. *Stadiul măsurilor organizatorice întreprinse de Președintele UNBR și Vicepreședinții UNBR pentru pregătirea Congresului avocaților, conform hotărârii Comisiei Permanente din 29 ianuarie 2016;*
5. *Analiza și avizarea documentelor pregătite pentru dezbateră și aprobarea lor de către Consiliul UNBR în vederea prezentării și dezbaterii lor în Congresul avocaților 2016;*
6. *Probleme actuale privind profesia de avocat. (Informări ale membrilor Comisiei Permanente, cereri ale barourilor, sesizări și reclamații, petiții adresate UNBR. Date, informații, preluate din presă, referitoare la profesia de avocat.);*
7. *Lucrări curente;*
8. *Diverse.*

La pct. 2 al ordinii de zi, din dezbateri, a reieșit că trebuie păstrate aceleași principii de examen referitor la tipologia acestuia (tip grilă), aceleași materii etc, impunându-se o revizuire a regulamentului de examen care să fie mai flexibil în ce privește condițiile tehnico-organizatorice, care va fi propusă spre adoptare Consiliului următor. Comisia Permanentă a aprobat susținerea unei propuneri în Consiliul UNBR în aceste condiții.

La pct. 3 al ordinii de zi, au prezentate ultimele informații legate de procesul de adoptare în Parlament a celor 2 proiecte de lege privind profesia de avocat (Legea nr. 51/1995 și Statutul CAA).

Referitor la *Proiectul Legii privind sistemului CAA*, arată că acesta a fost votat de plen pe articole, urmând ca votul final să fie acordat săptămâna viitoare.

În ce privește *Proiectul de modificare/completare a Legii nr. 51/1995*, se ia act de faptul că, deși aceasta a primit avizul favorabil al Comisiei Juridice a Camerei Deputaților și a fost programat pentru vot în plen, chiar în ziua votului a sosit punctul de vedere al Guvernului (care cuprinde pe cele ale CSM, DNA, Parchetul General), ceea ce a determinat întoarcerea proiectului la Comisia Juridică. De asemenea, se arată că s-au primit mai multe propuneri de modificare a legii de la avocați (Cluj) sau barouri (Satu Mare).

Comisia Permanentă constată că proiectul de lege cuprinde anumite prevederi esențiale (apărarea independenței și secretului profesional, introducerea registrelor etc), pentru care reprezentanții profesiei trebuie să se bată, astfel încât profesia să dea un semnal în sensul că viitoarea legislație reprezintă un pas înainte, ținând cont și de Directiva „Servicii”, așa cum a fost transpusă în legislația românească.

Comisia Permanentă consideră că se impune respectarea mandatul încredințat de Congres și ***acordă mandat pentru îmbunătățirea textelor legale existente, dar în limitele pe care le poate promova a doua Cameră sesizată, pentru a nu se retrimite legea la Senat.*** De asemenea, decide ca ***la dezbateră punctului de vedere al Guvernului în Comisia Juridică a Camerei Deputaților să fie prezenți toți vicepreședinții pentru a susține forma actuală a proiectului de lege.***

La pct. 4 al ordinii de zi, Comisia Permanentă ia act de măsurile întreprinse de președinte și vicepreședinți pentru buna desfășurare a Congresului și propune avizarea de către Comisia Permanentă a Raportului Consiliului UNBR cu anexe pentru a fi aprobat în ședința de Consiliu.

*

B. Activitatea Comisiei Permanente a U.N.B.R. între sedinte

Comunicatul Departamentului Protecția profesiei, informare și relații publice al UNBR din 05 mai 2016: "Întărirea principiului secretului profesional în Proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat"

PARTEA I

La data de 4 mai 2016, Comisia Juridică a Camerei Deputaților a adoptat raportul favorabil privind Proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat. Un obiectiv principal al proiectului de lege este întărirea principiului secretului profesional, ca garanție a dreptului la apărare și a dreptului la un proces echitabil.

Noile prevederi se înscriu în tendințele practicii Curții Europene a Drepturilor Omului și a reglementărilor europene privind abordarea principiului confidențialității comunicărilor dintre avocat și client în cadrul acestora, în cadrul legislației privind lupta împotriva terorismului și a crimei organizate. Este foarte clar că legislativul european este conștient că exacerbarea supravegherii în masă, determinată de aceste flageluri ale vremurilor în care trăim, tinde să sacrifice drepturi fundamentale, nu numai în privința protecției vieții private, dar și a dreptului la apărare și a dreptului la un proces echitabil. Astfel, în Rezoluția din 12 martie 2014, Parlamentul European "**consideră esențială protejarea privilegiului secretului profesional al avocaților, jurnaliștilor, medicilor și al altor persoane care exercită profesii reglementate de activitățile de supraveghere în masă; subliniază în special că orice incertitudini legate de confidențialitatea informațiilor comunicate în cadrul relației dintre avocat și client ar putea avea un impact negativ asupra dreptului cetățenilor la consiliere juridică, asupra accesului la justiție și asupra dreptului la un proces echitabil**".² De asemenea, Rezoluția ne oferă detalii asupra planului de acțiune la nivel European în privința reformelor legislative în domeniul datelor. Se subliniază în mod expres, de mai

---

² Punctul 11 din [Rezoluția Parlamentului European din 12 martie 2014 referitoare la programul de supraveghere al Agenției Naționale de Securitate \(NSA\) a SUA, la organismele de supraveghere din diferite state membre și la impactul acestora asupra drepturilor fundamentale ale cetățenilor UE și asupra cooperării transatlantice în materie de justiție și de afaceri interne \(2013/2188\(INI\)\)](#)

multe ori, necesitatea protecției confidențialității comunicărilor avocat client. Din primul capitol, denumit "Impactul supravegherii în masă"(litera G, alin 7) reiese că una dintre principalele îngrijorări la nivel UE în urma dezvăluirilor făcute de Snowden începând din iunie 2013 este **"subminarea libertății presei și a comunicațiilor dintre membrii anumitor profesii care se bucură de privilegiul confidențialității, cum sunt, printre alții, avocații și medicii"**

În ceea ce privește planul de priorități al Parlamentului European, prevăzut în Rezoluție, acesta este "Un **habeas corpus digital european** - protejarea drepturilor fundamentale în era digitală" în care se **subliniază necesitatea protecției dreptului publicului de a primi informații imparțiale și a confidențialității profesionale, inclusiv în relația avocat-client**" (punctul 132, Acțiunea 6 din Rezoluție)

De altfel, în majoritatea noilor reglementări europene, a căror aplicare ar putea genera riscul unor abuzuri în ceea ce privește principiul confidențialității comunicărilor avocat client, Parlamentul European a inserat clauze exprese de protecție, pe care le vom expune pe larg în subtitlurile ulterioare.

1. Protecția secretului profesional al avocatului în contextul perchezițiilor făcute la sediul acestuia

Unul dintre principalele amendamente aduse Proiectului de Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat se referă la interdicția ridicării, confiscării sau sechestrării de documente incluse în categoria informațiilor confidențiale comunicate în cadrul relației dintre avocat și client.

Un aspect care, din păcate, a fost omis în declarațiile publice făcute de reprezentanții unor autorități publice este faptul că această **interdicție este aplicabilă numai în situația în care avocatul însuși nu este suspectat că ar fi săvârșit fapte penale.**

Prin urmare, nu poate fi vorba de vreo "imunitate", pentru că pur și simplu legea (în proiect) nu se aplică în cazul avocaților suspectați! Din proiectul de act normativ reiese foarte clar că dispozițiile se referă la protejarea comunicărilor dintre client și avocat, atâta vreme cât avocatul nu este suspectat de comiterea unor infracțiuni.

Principiile secretului profesional și al confidențialității comunicărilor avocat client sunt garanții ale drepturilor fundamentale la apărare și la un proces echitabil. **Proiectul de lege tinde să întărească aceste garanții și să apere atât avocatul, cât și justițiabilul, de presiunile nejustificate legal, în vederea obținerii de probe.**

Un lucru, din păcate prea puțin înțeles, este că secretul profesional al avocatului este o garanție a statului de drept, al echilibrării balanței drepturilor fundamentale și în acest scop este prevăzut, în toate statele lumii, ca privilegiu profesional, nicidecum ca privilegiu personal, imunitate sau impunitate. Acest privilegiu profesional este instituit în vederea încurajării comunicării oneste între avocat și client, altfel încât avocatul să poată fi în totală cunoștință de cauză în realizarea apărării. Inclusiv avocatul este obligat să respecte principiul onestității în apărarea clientului. Orice breșă în acest lanț al comunicării oneste între client și avocat, determinată de teama că anumite informații ar putea fi folosite de

terți în vederea unei incriminări, aduce prejudicii grave drepturilor la apărare și la un proces echitabil, inclusiv statului de drept.

Tocmai de aceea, în proiect se precizează foarte clar că perchezițiile la sediul avocatului și confiscarea de documente, indiferent de suportul pe care se află, sunt admisibile numai în măsura în care avocatul însuși nu este suspectat, potrivit unor indicii temeinice, că a comis fapte penale (art. 35, alin. 1¹, din Proiectul de lege privind modificarea și completarea legii nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat).

Redăm, în continuare, reglementările în vigoare ale Legii 51/1995 referitoare la percheziționarea avocatului, a domiciliului ori a cabinetului sau ridicarea de înscrisuri și bunuri, precum și completările la aceste dispoziții propuse prin Proiectul de lege privind modificarea și completarea legii nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat:

Reglementările în vigoare:

Art. 35, alin (1): Pentru asigurarea secretului profesional, actele și lucrările cu caracter profesional aflate asupra avocatului sau în cabinetul sau sunt inviolabile. Percheziționarea avocatului, a domiciliului ori a cabinetului sau ridicarea de înscrisuri și bunuri nu poate fi făcută decât de procuror, în baza unui mandat emis în condițiile legii. (2) Nu vor putea fi ascultate și înregistrate, cu niciun fel de mijloace tehnice, convorbirile telefonice ale avocatului și nici nu va putea fi interceptată și înregistrată corespondența sa cu caracter profesional, decât în condițiile și cu procedura prevăzute de lege.

Propunerile de completare:

După alin. 1 al art. 35 se introduc două noi alineate, alin. 1¹ - 1² cu următorul cuprins:

(1¹) Sunt exceptate de la măsura ridicării de înscrisuri, a sechestrării sau a confiscării:

- 1. comunicările scrise între avocat și clientul său, autorizat legal să refuze oferirea de declarații,*
- 2. consemnările efectuate cu privire la comunicările încredințate de către client sau cu privire la alte împrejurări la care se referă dreptul de a refuza depunerea de mărturie,*
- 3. alte bunuri cu privire la care se aplică dreptul de a refuza depunerea de mărturie.*

Nu este admisă ridicarea, sechestrarea sau confiscarea înscrisurilor, a suporturilor de sunet, de imagine și date, a imaginilor și a altor reprezentări care se află în posesia avocatului.

Restricțiile privind măsura confiscării nu sunt aplicabile în situația în care probe sau indicii temeinice justifică suspiciunea că avocatul ar fi implicat în săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală ori dacă avocatul este implicat în favorizarea infractorului, obstrucționarea justiției sau într-o tănuire sau dacă este vorba despre bunuri rezultate în urma săvârșirii unei infracțiuni, care au fost utilizate sau destinate săvârșirii unei infracțiuni sau care provin dintr-o infracțiune.

Restricțiile privind măsura confiscării nu sunt aplicabile în situația în care avocatul contribuie la disimularea provenienței bunurilor obținute ilegal, dacă avocatul ascunde un bun provenit dintr-o infracțiune, disimulează proveniența acestuia sau obstrucționează ori

periclitează identificarea provenienței, identificarea, confiscarea, ridicarea sau punerea sub sechestru a unui astfel de bun.

(1²) Percheziția sediului profesional al avocatului sau a domiciliului acestuia este condiționată de existența unui mandat de percheziție emis de judecător. Decanul baroului local (sau reprezentantul acestuia) trebuie să fie prezent pe parcursul întregii proceduri de percheziție derulate la sediul profesional al avocatului.

2. Jurisprudența CEDO

Proiectul de lege este în deplin acord cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care tinde să condamne tot mai frecvent lipsa garanțiilor oferite de state în privința respectării principiului confidențialității comunicărilor avocat – client. Este vorba nu numai de abuzurile comise de autorități prin confiscările nediferențiate de documente care conțin corespondență confidențială avocat client, dar și de confiscări disproporționate în raport cu scopul urmărit și insuficiența descrierii în mandatul de percheziție a argumentelor care justifică percheziția.

În Hotărârea din 2 aprilie 2015, pronunțată în cauza [Vinci contra Franței](#)³, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, în unanimitate, că, în speță, confiscările de documente de la o societate de avocatură au fost disproporționate în raport cu scopul urmărit și a existat o încălcare de către Franța a articolului 6 § 1 (dreptul la un proces echitabil) din Convenție, precum și o încălcare a articolului 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a corespondenței). Hotărârea s-a axat pe punerea în balanță a intereselor legate, pe de o parte, de interesului legitim al statului de a căuta dovezi privind infracțiuni și, pe de altă parte, de respectarea dreptului la viață privată și corespondență, inclusiv confidențialitatea între avocat și client. În speță, reclamantul au afirmat că acestea au fost efectuate într-un mod masiv și nediferențiat, fiind ridicate mii de documente aflate în calculatoare și multe neavând legătură cu ancheta, dar fiind protejate de confidențialitatea comunicărilor avocat client. De asemenea, s-au plâns că nu s-a făcut un inventar precis al documentelor confiscate. Din păcate, astfel de situații se întâmplă frecvent în multe state ale Uniunii Europene.

Chiar și în situația în care un avocat, membru al unei societăți de avocatură din care fac parte mai mulți avocați, CEDO a considerat că percheziția ar trebui să se rezume numai la avocatul respectiv. În cazul [Yuditskaya contra Rusia](#)⁴, soluționat la data de 12 februarie 2015, CEDO a criticat faptul că instanța națională nu a explicat de ce nu ar fi suficientă o percheziție doar la calculatorul utilizat de avocatul implicat. Mai mult decât atât, în

---

³ A se vedea: [CEDO condamnă confiscarea nediferențiată de documente care conțin corespondența confidențială avocat client, în cadrul unei inspecții derulate de Departamentul pentru concurență la sediul a două societăți comerciale.](#) (Newsletter UNBR mai 2015)

⁴ A se vedea: [CEDO: Contract fictiv semnat de un avocat din cadrul societății de avocatură, în numele firmei. Percheziții la sediul firmei de avocați și sechestrarea computerelor tuturor avocaților din societate. Secret profesional. Încălcarea art. 8 din Convenție referitor la respectarea vieții private și a secretului corespondenței.](#) (Newsletter UNBR martie 2015)

mandatul emis de judecător nu a fost atinsă problema ca datele sunt acoperite de secretul profesional trebuie să fie protejate, **deși era conștient de faptul că reclamanții sunt membrii unui barou și dețin documente confidențiale**. Curtea a apreciat că cercetarea efectuată în absența unei suspiciuni rezonabile sau a oricăror măsuri de protecție împotriva "interferențelor" cu secretul profesional la birourile de avocatura ale reclamanților și confiscarea computerelor lor a mers dincolo de ceea ce a fost "necesar într-o societate democratică" pentru a atinge scopul legitim urmărit. Prin urmare, a existat o încălcare a articolului 8 din Convenție.

Mai mult, în **legătură cu necesitatea unei protecții consolidate a secretului profesional al avocatului față de imixtiunile autorităților publice și cu norma europeană potrivit căreia acest secret nu poate contribui la propria incriminare, este semnificativă** hotărârea pronunțată în cauza [Brito Ferrinho Bexiga Villa-Nova contra Portugaliei](#), la 1 decembrie 2015. Curtea Europeană a drepturilor Omului face o serie de aprecieri importante referitoare la protecția secretului profesional al avocatului față de ingerințele autorităților. Este foarte importantă argumentația Curții cu privire la necesitatea unei protecții consolidate a secretului profesional al avocatului și faptul că acest secret nu poate contribui la propria incriminare.

În speță, reclamanta (avocat) s-a plâns la CEDO în legătură cu consultarea de către autorități a extraselor conturilor sale bancare în cadrul unei proceduri penale deschise împotriva ei de către șeful autorității de combatere a fraudei fiscale și a invocat încălcarea secretului profesional pe care are obligația să îl respecte în baza profesiei sale de avocat. Curtea a notat că imixtiunea în viața privată a reclamantei era făcută în scopul căutării unor indicii și ai unor probe în cadrul unei anchete deschise împotriva reclamantei pentru fraudă fiscală. Aceasta urmărea așadar un scop legitim, și anume „prevenirea infracțiunilor penale”, astfel că rămâne de examinat cea de a doua condiție, dacă imixtiunea era necesară într-o societate democratică”. În acest context, CEDO a precizat că "protecția secretului profesional legat de corespondențele dintre un avocat și clientul său este, în special, corolarul de drept că acesta din urmă nu poate contribui la propria sa incriminare și că, în consecință, aceste schimburi beneficiază de o protecție consolidată ". Curtea a notat că incidentul de procedură care vizează ridicarea secretului profesional pe care reclamanta avea obligația să-l păstreze în calitate de avocată a fost ridicat de Ministerul Public ca urmare a refuzului reclamantei de a prezenta extrasele conturilor sale bancare în cadrul unei proceduri penale care fusese deschisă împotriva ei de către șeful antifraudă fiscală.

Prin urmare, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, chiar și în cazul în care avocatul însuși este suspectat de comiterea unor fapte care încalcă legea, dreptul la confidențialitatea comunicărilor avocat client, ca garanție a statului de drept nu poate fi compromis. Cu atât mai mult, în cazul în care avocatul nu este suspectat în acest sens, confidențialitatea comunicărilor clienților săi trebuie respectată, așa cum prevede proiectul

de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat.

De asemenea, proiectul prevede obligativitatea prezenței decanului baroului, ca garant al principiului secretului profesional, în cazul perchezițiilor efectuate la sediul avocatului. Această abordare este nouă în dreptul românesc, însă tradițională în majoritatea țărilor europene.

PARTEA A II-A

În era digitală, chestiunea abuzurilor asupra dreptului la viață privată și a dreptului la secretul corespondenței a făcut și face obiectul unor reforme legislative în domeniul așa numitelor reglementări "Big Brother". Acestea survin ca urmare a invalidării de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene a Directivei 2006/24/CE privind păstrarea datelor generate sau prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele de comunicații publice, urmată de declararea neconstituționalității legislației în domeniu în mai multe state ale Uniunii Europene. De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a confruntat cu nenumărate cazuri de interceptări ilegale, în special al comunicărilor avocat client.

Așadar, la nivel general, problema abuzurilor în ceea ce privește supravegherea electronică (inclusiv interceptări) este foarte critică, toate statele și instituțiile europene fiind conștiente de repercusiunile supravegherii în masă asupra drepturilor fundamentale.

De aceea, sunt greu de trecut cu vederea motivele pentru care anumite persoane publice se opun cu atâta vehemență unor modificări legislative cât se poate de normale într-o societate democratică, respectiv cele prevăzute în proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 51/1995, care se referă la **interdicția supravegherii tehnice a comunicărilor dintre avocat și clientul său, atâta vreme cât avocatul nu este suspectat pentru comiterea unor fapte penale.**

De asemenea, este greu de înțeles de ce o parte a presei se opune acestor norme privind protecția secretului profesional, când, așa cum vom arăta în continuare, reglementările internaționale în acest sens îi vizează și pe jurnaliști. Și confidențialitatea datelor jurnalistice, dreptul la protecția surselor și, desigur, libertatea de exprimare și dreptul la informație sunt la fel de expuse, în lipsa unor reglementări specifice.

Explicația ar putea fi aceea că sensul și finalitatea secretului profesional sunt insuficient înțelese în țara noastră și este rolul avocaților să apere drepturile și libertățile fundamentale, să comunice deschis atunci când acestea sunt încălcate prin anumite practici ce tind să se generalizeze.

1. Precizări la reglementarea în vigoare

Proiectul aduce doar de niște precizări, deoarece nici în prezent convorbirile avocatului cu clientul nu pot fi interceptate, atât timp cât nu există indicii privind săvârșirea unei

infracțiuni de către avocat. Mai mult decât atât, în proiectul de lege se precizează expres exceptarea de la interdicția supravegherii tehnice în cazul în care avocatul este suspectat de săvârșirea unor infracțiuni. Așadar **este vorba doar de o garanție în plus pentru un drept care exista deja** și nu poate fi vorba de o încercare de protejare a avocaților suspectați pentru fapte penale. Dimpotrivă!

Această interdicție exista și până acum: *Reglementarea în vigoare: Art.35.- (2) Nu vor putea fi ascultate și înregistrate, cu niciun fel de mijloace tehnice, convorbirile telefonice ale avocatului și nici nu va putea fi interceptată și înregistrată corespondența sa cu caracter profesional, decât în condițiile și cu procedura prevăzute de lege.*

Completările proiectului aduc doar precizări:

9. La art.35, după alin.(2) se introduce un alineat nou, alin.(2¹), cu următorul cuprins: (2¹) Raportul dintre avocat și persoana pe care o asistă sau o reprezintă nu poate forma obiectul supravegherii tehnice decât dacă există date că avocatul săvârșește ori pregătește săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute în art.139 alin.(2) C.pr.pen. Dacă pe parcursul sau după executarea măsurii rezultă că activitățile de supraveghere tehnică au vizat și raporturile dintre avocat și suspectul ori inculpatul pe care acesta îl apără, probele obținute nu pot fi folosite în cadrul niciunui proces penal, urmând a fi distruse, de îndată, de către procuror. Judecătorul care a dispus măsura este informat, de îndată, de către procuror. Judecătorul dispune informarea, de îndată, a avocatului.

2. Tendințele reglementărilor europene

Supravegherea tehnică a avocaților face obiectul îngrijorărilor Parlamentului European, care la data de 29 octombrie 2015, a adoptat [Rezoluția referitoare la cursul dat Rezoluției Parlamentului European din 12 martie 2014 referitoare la supravegherea electronică în masă a cetățenilor UE \(2015/2635\(RSP\)\)](#).

Conform paragrafului 43 din această Rezoluție, **Parlamentul European subliniază că supravegherea în masă subminează în mod grav confidențialitatea datelor în anumite profesii reglementate, cum ar fi doctorii, ziariștii și avocații; subliniază în special dreptul cetățenilor UE de a fi protejați de orice supraveghere care vizează comunicarea confidențială a acestora cu avocații lor și care ar încălca Carta drepturilor fundamentale a UE, în special articolele 6, 47 și 48, precum și Directiva 2013/48/UE privind dreptul de a avea acces la un avocat; invită Comisia să prezinte, până cel târziu la sfârșitul lui 2016, o comunicare privind protecția comunicațiilor confidențiale în exercitarea anumitor profesii care se bucură de privilegii profesionale prevăzute de lege;**⁵

De asemenea, [Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr.2045 din 21 aprilie 2015 cu privire la supravegherea în masă](#) prevede: "4. Practicile de supraveghere dezvăluite până în prezent pun în pericol drepturile fundamentale ale omului, inclusiv dreptul la viață privată (articolul 8 din Convenția europeană a drepturilor omului (STE nr

---

⁵ A se vedea Newsletter UNBR decembrie 2016: [Rezoluția Parlamentului European referitoare la supravegherea electronică în masă. Protecția confidențialității comunicărilor avocat client](#)

5)), libertatea de informare și de exprimare (articolul 10), dreptul la un proces echitabil (articolul 6) și libertatea religioasă (articolul 9) - **în special în cazul în care comunicările confidențiale cu avocații** și reprezentanții cultelor religioase sunt interceptate și atunci când probele digitale sunt manipulate. Aceste drepturi sunt pietrele de temelie ale democrației. Încălcarea acestora fără un control judiciar adecvat pune în pericol, de asemenea, statul de drept”.

Există, așadar, intenții reale la nivel european pentru întărirea legislației privind secretul profesional, fiind avute în vedere în mod special comunicările confidențiale ale avocaților, jurnaliștilor, medicilor și ale membrilor profesiilor reglementate în general.

3. Jurisprudența CEDO relevantă

În Hotărârea CEDO din 6 decembrie 2012, în [CAUZA MICHAUD împotriva FRANȚEI \(Cererea nr. 12323/11\)](#), instanța europeană argumentează necesitatea unei protecții sporite a confidențialității comunicărilor avocat-client: *”118. Rezultă că, dacă articolul 8 protejează confidențialitatea oricărei „corespondențe” între indivizi, acesta acordă o protecție întărită schimburilor între avocați și clienții lor. Acest lucru se justifică prin faptul că avocații au o misiune fundamentală într-o societate democratică: apărarea justițiabililor. Or, un avocat nu poate îndeplini această misiune fundamentală dacă nu este în măsură să garanteze celor cărora le asigură apărarea că schimburile lor rămân confidențiale. Relația de încredere între ei, indispensabilă îndeplinirii acestei misiuni, intră astfel în joc. De aceasta depinde, de asemenea, în mod indirect, dar necesar, și respectarea dreptului justițiabilului la un proces echitabil, mai ales în ceea ce privește dreptul oricărui „acuzat” de a nu contribui la propria incriminare.*

119. Această protecție sporită, pe care articolul 8 o conferă confidențialității comunicărilor între avocați și clienții lor și motivele pe care se bazează, determină Curtea să constate că, astfel considerat, secretul profesional al avocaților – care presupune înainte de toate o serie de obligații în sarcina lor - este în mod special protejat de această prevedere.”

Însă semnificativă la nivel european, sub aspectul jurisprudenței CEDO privind interceptarea convorbirilor telefonice ale avocaților cu clienții lor este [Cauza Pruteanu împotriva României](#), soluționată de CEDO la 3 februarie 2015, în care România a fost condamnată tocmai pentru interceptări prin rigoșeu la adresa avocatului, în situația în care doar clientul, și nu avocatul, era suspectat pentru fapte penale. CEDO a reținut că deși măsura interceptării este prevăzută de lege, **aceasta nu prevede situația specifică a persoanelor ascultate fără autorizație de interceptare**. De asemenea, Curtea a observat că interceptarea convorbirilor între avocat și client constituie incontestabil o atingere adusă secretului profesional, care este baza relației de încredere între cele două persoane, astfel încât clientul putea să facă plângere pentru încălcarea dreptului său de a avea o relație confidențială cu avocatul. În egală măsură însă, avocatul poate să facă plângere pentru nerespectarea vieții private și a corespondenței, independent de dreptul de a face plângere a clientului său.

În cauza [S contra Elveției](#), CEDO a considerat că „dreptul unui acuzat de a comunica cu avocatul său în lipsa oricărei alte persoane face parte din cerințele de bază ale unui proces echitabil într-o societate democratică și derivă din articolul 6 alineatul 3 (c) din Convenție.

În cauza [Kopp contra Elveția](#), Curtea a evidențiat că subminarea secretului profesional poate reprezenta o încălcare a articolului 8 care protejează dreptul la respectarea vieții private și de familie și că într-adevăr, articolul „permite o protecție mai puternică a schimburilor de informații dintre avocați și clienții săi”.

Inclusiv Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în speța [AM&S/Comisia](#), s-a pronunțat în sensul că păstrarea confidențialității în legătură cu anumite comunicări între avocat și client constituie un principiu general de drept, comun legislațiilor tuturor statelor membre și, prin urmare, un drept fundamental protejat de legislația comunitară.

4. Situația în alte țări ale Uniunii Europene

În contextul accentuării luptei împotriva terorismului și a crimei organizate, România nu este singura țară din Europa în care problema interceptărilor comunicărilor ce constituie secret profesional a escaladat.

Consiliul Barourilor Europene (CCBE) a comunicat că, la data de 1 iulie 2015, instanța olandeză a pronunțat o hotărâre prin care obligă guvernul olandez să înceteze toate interceptările comunicațiilor între clienți și avocați în cadrul regimului actual. ”Tribunalul Districtual din Haga a decis că supravegherea avocaților de către agențiile de informații este o încălcare a drepturilor fundamentale și a ordonat statului să înceteze monitorizarea comunicațiilor avocaților. Această hotărâre a fost pronunțată în într-o acțiune formulată împotriva statului olandez de firma de avocatura Oliveira Prakken, Asociația Olandeză a Avocaților Penaliști (NVSA) și Consiliul Barourilor Europene (CCBE). Tribunalul Districtual din Haga recunoaște că dreptul de a comunica în mod confidențial cu un avocat este un drept fundamental, care actualmente este încălcat prin politica de supraveghere olandeză⁶.

În Franța, sunt înregistrate mai multe proiecte de lege în vederea întăririi garanțiilor privind secretul profesional al avocatului. Unul dintre acestea are în vedere problema interceptărilor prin ricoșeu. La data de din 3 iunie 2015, la Președinția Adunării Naționale a Franței a fost înregistrat un [Proiect de lege pentru garantarea concretă a respectării secretului profesional al avocatului](#). Conform inițiatorului, deputatul Dl. Jean-François Mancel, ”trebuie reafirmată urgent, prin lege, importanța crucială a dreptului apărării la un proces echitabil și o justiție imparțială, concretizând respectarea secretului profesional între avocat și clientul său. (...) Fără o garanție concretă a respectării acestui secret profesional, nu putem avea o exercitare normală a drepturilor de apărare. Și fără această exercitare normală a drepturilor apărării, nu există Stat de drept. Pentru că, să nu ne înșelăm: secretul profesional nu a fost instituit pentru protejarea avocatului, ci a justițiabilului și a drepturilor acestuia”.

---

⁶ A se vedea: CCBE: [Dutch court upholds lower court ruling banning surveillance of lawyers' communications after successful CCBE intervention](#)

Având în vedere absența dispozițiilor legale privind interdicția interceptării “prin ricoșeu” a avocaților (când mandatul de interceptare este emis doar pentru client, nu pentru avocat), inițiatorul propune, după modelul din SUA, ca avocații să comunice poliției, justiției și administrației numerele liniilor telefonice pe care le utilizează și legea să interzică interceptarea acestor linii, cu excepția cazului în care avocatul însuși este suspectat de săvârșirea unei infracțiuni. Decanul baroului trebuie informat în prealabil de judecătorul de instrucție, care nu poate ordona interceptarea decât după autorizarea scrisă din partea președintelui din jurisdicția sa. Conform acestui proiect, înregistrat la Președinția Adunării Naționale a Franței la data de 3 iunie 2015:

„Art. 100-8. – Avocatul comunică poliției, justiției și administrației numerele liniilor pe care le utilizează.

„Nicio interceptare nu poate avea loc pe aceste linii, decât dacă se stabilește, în legătură cu elemente precise și detaliate, că avocatul este suspectat în prealabil că a comis o infracțiune. Decanul baroului trebuie informat în prealabil de judecătorul de instrucție, care nu poate ordona interceptarea decât după autorizarea scrisă din partea președintelui din jurisdicția sa.

„Cabinetul, vehiculul și domiciliul avocatului nu pot face obiectul niciunei percheziții, decât dacă se stabilește, în legătură cu elemente precise și detaliate, că avocatul este suspectat în prealabil că a comis o infracțiune. Percheziția nu poate avea loc decât cu aprobarea scrisă a președintelui jurisdicției de care aparține magistratul instructor. Percheziția necesită aprobarea președintelui jurisdicției de care depinde magistratul instructor.

„Formalitățile prevăzute de prezentul articol sunt prescrise sub pedeapsa de nulitate.”

Articolul 3

Aceeași sub-secțiune este completată de articolul 100-9 având conținutul următor:

„Art. 100-9. – Orice încălcare a prevederilor articolelor de la 100 la 100-8 din prezentul cod este pedepsită cu sancțiunile de mai jos:

– Când încălcarea este comisă de judecătorul de instrucție, acestuia i se ia dosarul din oficiu iar Consiliul superior al magistraturii se pronunță asupra dosarului său. El suportă pedeapsa corecțională de la punctul 3° din articolul 131-4 din codul penal.

– Când încălcarea este comisă de un funcționar al poliției, acesta este suspendat imediat în așteptarea hotărârii judecătorești dacă persoana ascultată intenționează acțiune în justiție. El suportă pedeapsa corecțională de la punctul 3° din articolul 131-4 din codul penal. »

Articolul 4

Prin derogare de la principiul articolului 2 din codul civil, orice procedură de interceptare vizată în articolele 100-7 și 100-8 din codul de procedură penală în curs în momentul intrării în vigoare a prezentei legi trebuie suspendată în așteptarea aprobării președintelui jurisdicției de care aparține magistratul instructor.”

---

⁷ Acesta nu este însă singurul proiect legislativ în acest sens înregistrat la Președinția Adunării Naționale a Franței. Mai pot fi consultate:

[Proiect de lege nr. 3047 din 15 septembrie 2016 privind garantarea secretului profesional al avocatului.](#)
[Proiectul de lege nr. 1898 din 29 aprilie 2014 privind întărirea confidențialității comunicărilor dintre avocat și client](#)

În concluzie

Proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat cuprinde numai amendamente care sunt în deplin acord cu tendințele legislative europene și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene. Acesta nu aduce drepturi noi, ci întărește garanțiile celor existente dintotdeauna. Confidențialitatea comunicărilor avocat client este recunoscută ca principiu fundamental de drept, instituit în scopul garantării drepturilor fundamentale la apărare și la un proces echitabil.

În contextul înmulțirii tehnologiilor de supraveghere, care, așa cum s-a dovedit, deseori sunt folosite în mod abuziv de autorități, întărirea garanțiilor de protecție a secretului profesional reprezintă o necesitate stringentă la nivel european și mondial.

*

S-au publicat pe site-ul www.unbr.ro:

1. Răspunsul Consiliului Superior al Magistraturii – CSM la solicitarea Uniunii Naționale a Barourilor din România – UNBR privind adoptarea de bune practici în vederea identificării unei modalități corecte de stabilire a onorariului convenit curatorului special ([Comunicat](#) - 10.03.2016);

2. Proiect de ordonanță al Ministerului Economiei, Industriei și Mediului Digital din Franța privind societățile constituite pentru exercitarea în comun a mai multor profesii liberale supuse unui statut legislativ sau de reglementare sau al cărui titlu este protejat: condiții de constituire, funcționare, modalități de exercitare a profesiilor implicate ([Anunt](#) - 10.03.2016);

3. Proiectul de interconectare informatică a sistemului electronic de evidență al avocaților înscrși în tablourile barourilor cu evidența situației fiecărui avocat față de sistemul Casei de Asigurări a Avocaților ([Comunicat](#) - 11.03.2016);

4. Proiectul de Lege privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților a fost adoptat de camera decizională ([Anunt](#) - 16.03.2016);

5. Materiale ce vor fi supuse dezbaterii și aprobării Congresului avocaților 2016 ([Anunt](#) - 17.03.2016);

6. [Discursul](#) rostit de domnul av. dr. Gheorghe Florea, Președintele Uniunii Naționale a Barourilor din România, cu ocazia deschiderii lucrărilor Congresului avocaților, 25 martie 2016 la București (25.03.2016);

7. Adresa Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (ONPCSB) către UNBR referitoare la măsurile inițiate de Oficiu după întâlnirea din data de 16 februarie 2016 ([Comunicat](#) - 29.03.2016);

8. Calendarul evenimentelor Uniunii Internaționale a Avocaților UIA aferente anului 2016 ([Anunt](#) - 30.03.2016);

9. Minuta Deciziei ICCJ nr. 9/2016 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept) privind reprezentarea convențională în procesul civil - interpretarea art. 84 alin. 1 din Codul de procedură civilă ([Anunt](#) - 05.04.2016);

10. Solicitarea Președintelui Consiliului Barourilor Europene (CCBE) privind trimiterea unor avocați în zonele sensibile din Grecia, în special în zona Lesbos, care, timp de un an, să desfășoare activități pe perioade determinate de timp (de la 1 la 3 săptămâni), pentru a asigura o misiune de observare, de comunicare de informații și de acordare de consultanță juridică imigranților ([Comunicat](#) - 05.04.2016);

11. Parlamentul European a adoptat noul pachet general privind protecția datelor personale ([Anunt](#) - 15.04.2016);

12. Agenda Conferinței "Dialog interprofesional între judecători, procurori și avocați – necesitate în consolidarea justiției în societatea democratică din România" organizată de Institutul Național al Magistraturii și Uniunea Națională a Barourilor din România ([Anunt](#) - 15.04.2016);

14. [Discursul](#) domnului av. dr. Gheorghe Florea, Președintele Uniunii Naționale a Barourilor din România, cu ocazia deschiderii conferinței „Dialogul interprofesional între judecători, procurori și avocați – necesitate în consolidarea justiției în societatea democratică din România”;

15. Raportul Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) privind starea justiției pe anul 2015 ([Anunt](#) - 21.04.2016);

16. Uniunea Națională a Barourilor din România a lansat un nou site deschis către avocați și societate ([Anunt](#) - 28.04.2016);

17. Legea nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, împreună cu decretul de promulgare emis de Președintele României, au fost publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342/05 mai 2016. ([Anunt](#) - 05.05.2016).

Partea II: INFORMARE CU PRIVIRE LA ACTIVITATEA CONSILIULUI UNIUNII NAȚIONALE A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

A. Ședința Consiliului U.N.B.R. din data de 24 martie 2016⁸

La ședință au fost **invitați și au dat curs invitației**

- Președinte al Casei de Asigurări a Avocaților, domnul av. dr. Florin Petroșel;
- Președintele Comisiei Centrale de Disciplină, domnul avocat Eugen Ostrovschi.

Ordinea de zi dezbătută a fost:

1. *Aprobarea procesului verbal al ședinței Consiliului U.N.B.R. din 12 decembrie 2015;*
2. *Analiza și aprobarea proiectului Raportului anual al Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România;*
3. *Analiza și aprobarea proiectului Raportului anual al Consiliului de Conducere al Casei de Asigurări a Avocaților;*
4. *Prezentarea și analiza execuției bugetare și a proiectului de buget al Uniunii Naționale a Barourilor din România;*
5. *Măsurile organizatorice privind examenul de primire în profesie – 2016;*
6. *Avizarea cererilor barourilor privind problematica propusă a fi inclusă pe agenda de lucru a Congresului avocaților;*
7. *Stadiul propunerilor legislative înaintate Parlamentului în legătură cu profesia de avocat;*
8. *Avizarea și aprobarea proiectelor de hotărâri, rezoluții și moțiuni propuse de Consiliul UNBR spre aprobare Congresului avocaților;*
9. *Raport final de evaluare a desfășurării Proiectului de colaborare interprofesională dintre judecători și avocați privind aplicarea Avizului nr. (2013) 16 în relațiile dintre judecătoria și avocații români, 2014 - 2015. „Carta interprofesională între judecători, procurori și avocați”*
10. *Lucrări curente;*
11. *Diverse.*

Consiliul UNBR aprobă pentru a fi supuse dezbaterii și aprobării Congresului Avocaților :

- **Proiectul Raportului anual al Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România;**

---

⁸ Procesul verbal urmează să fie validat, după dezbateri, la viitoarea ședință a Consiliului U.N.B.R..

- *Proiectul Raportului anual al Consiliului de Conducere al Casei de Asigurări a Avocaților;*

- *Proiectul de buget al Uniunii Naționale a Barourilor din România.*

La pct. 5 al ordinii de zi, Consiliul UNBR a decis următoarele:

- *adoptarea unei hotărâri care să aprobe principiile și măsurile de organizare a examenului de primire în profesia de avocat - sesiunea septembrie 2016* ca fiind cele stabilite pentru examenul de primire în profesie - sesiunea septembrie 2015 (modalitatea de examinare, centre de examen):

- amânarea soluționării celorlalte aspecte legate de examen, urmând ca INPPA să comunice *statistici referitoare la cei care au obținut calificativul final de 70 dar nu au absolvit pentru că au obținut un calificativ sub medie la o materie și cu avocații stagiați care nu au reușit să găsească avocați îndrumători (cu ajutorul barourilor).*

La pct. 6 al ordinii de zi, Consiliul UNBR a luat act de faptul că, prin Decizia Comisiei Permanente nr.100/29.01.2016, s-a aprobat constituirea unui grup de lucru format din domnii avocați Călin-Andrei Zamfirescu, Traian Briciu și Ion Dragne, având ca sarcină analizarea și centralizarea propunerilor de modificare a Statutului profesiei de avocat depuse după Congresul Avocaților din 06-07.06.2015 și pregătirea unui material unitar pentru Congresul Avocaților din 25-26.03.2016.

În urma analizei raportului, Consiliul UNBR decide că abordarea problematicii modificării statutului anterior clarificării demersului în plan legislativ, obligă la tratarea propunerilor de modificare în două categorii:

a). cele dependente sau strâns legate de proiectul de modificare a Legii nr.51/1995 și de Legea privind pensiile avocaților și care implică așteptarea finalizării demersului aflat în curs;

b). cele care nu sunt strâns legate de demersul în planul modificării legislației.

Referitor la propunerile care nu vizează modificarea legislației, Consiliul UNBR a aprobat următoarele:

- *Hotărârea Consiliul UNBR nr.27/12.12.2015* trebuie supusă ratificării Congresului.

- *modificarea anexei la Statutul profesiei de avocat care reglementează forma contractului de colaborare*, pentru evitarea calificării activității profesionale ca fiind activități dependente din punct de vedere fiscal.

- *completarea art.44 alin. (5) din Statutul profesiei de avocat*, după cum urmează:

„(5) Se va întocmi separat un tablou al avocaților incompatibili, alcătuit potrivit Anexei nr. VII și un tablou al avocaților incompatibili care sunt primiți în profesie dar nu au dobândit dreptul de a exercita efectiv profesia din motive de incompatibilitate, alcătuit potrivit modelului Anexei nr. VII¹, care se verifică și se reactualizează până la data de 15 ianuarie a fiecărui an. La cererea avocaților sau a persoanelor înscrise în tabloul prevăzut de Anexa nr. VII¹ la prezentul Statut, se poate decide de Consiliul baroului înscrierea în tabloul

prevăzut de Anexa nr. VI la Statut, după ce se constată că petentul îndeplinește condițiile legale și statutare privind exercitarea profesiei.”

*- continuarea activității grupului de lucru instituit prin Decizia Comisiei Permanente nr.100/29.01.2016 pentru finalizarea celorlalte propuneri care depind de adoptarea modificarea legislației și a celor care nu au făcut obiectul analizei acestuia deoarece au sosit în preziua ședințelor organelor centrale ale profesiei, inclusiv a celor privind modificări de legi. **Grupul se completează cu următorii avocați: Mihaela Catea, Flavia Teodosiu, Stanca Gidro, Stefan Naubauer și Aurel Despa. Grupul va avea în vedere și propunerile care se fac direct în Congresul Avocaților.***

Consiliul UNBR a decis amânarea pentru Consiliul următor a discutării și aprobării deciziilor interpretative propuse de INPPA, după cum urmează:

- despre aplicarea corectă a prevederilor art. 23 alin. (1) și (3) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată și ale art. 304 alin. (1) din Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 64/03.12.2011, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la posibilitatea avocaților definitivi sau stagiași care nu au dreptul să pună concluzii la instanțe superioare de a exercita profesia la parchetele de pe lângă aceste instanțe;
- privind aplicarea corectă a prevederilor art. 39 alin. (1) din Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 64/03.12.2011, cu modificările și completările ulterioare;
- privind aplicarea corectă a prevederilor art. 17 alin. (5) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- privind aplicarea corectă a prevederilor din Statutul profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 64/03.12.2011, cu modificările și completările ulterioare, privind publicitatea formelor de exercitare a profesiei prin Facebook.

La pct. 8 al ordinii de zi, Consiliul UNBR a decis supunerea spre aprobare Congresului Avocaților următoarelor:

- Apel privind asigurarea dreptului avocaților la normarea timpului de lucru și a asigurării efectivității dreptului la apărare, a dreptului la un proces echitabil prin modalitățile de organizare a activității judiciare;
- Apel privind adoptarea unor măsuri legislative necesare pentru asigurarea efectivității accesului la justiție (reducerea fiscalizării justiției, extinderea ajutorului public judiciar și a asistenței judiciare din oficiu, precum și înlăturarea disfuncționalităților care împiedică realizarea scopurilor instituției curatei judiciare).

La pct. 9 al ordinii de zi, Consiliul UNBR a luat act de Raportul final de evaluare a desfășurării Proiectului de colaborare interprofesională dintre judecători și avocați privind aplicarea Avizului nr. (2013) 16 în relațiile dintre judecătorii și avocații români, 2014 - 2015. „Carta interprofesională între

*judecători, procurori și avocați" și a decis supunerea spre aprobarea Congresului avocaților a unei **Rezoluții privind modalitățile de continuare a Proiectului privind aplicarea Avizului (2013) 16 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni**, care să prevadă următoarele:*

- adoptarea ca politici profesionale, a măsurilor și modalităților de acțiune propuse prin raportul de fundamentare al continuării Proiectului;
- continuarea Proiectului prin conlucrarea instituțiilor reprezentative ale corpurilor profesionale ale magistratilor și avocaților (U.N.B.R., barouri, Consiliul Superior al Magistraturii, instanțe, parchete, Ministerul Public) și cele de formare profesională ale acestora (I.N.P.P.A., Institutul Național al Magistraturii), prin crearea cadrului instituțional pentru exprimarea opiniilor magistratilor și avocaților cu privire la eficientizarea realizării actului de justiție și protejarea drepturilor cetățenilor la o justiție eficientă ;
- continuarea activității grupului de lucru al Consiliului U.N.B.R. având ca sarcină redactarea proiectelor Ghidurilor de bune practici între magistrați și avocați precum și organizarea punerii în aplicare a măsurilor și direcțiilor de acțiune propuse prin raportul mai sus menționat;
- mandatarea Comisiei Permanente să facă demersurile necesare în raporturile cu autoritățile semnatare ale Cartei Interprofesionale pentru a lua măsuri concrete de punere în aplicare a acesteia și de identificare a modalităților de conlucrare pentru continuarea Proiectului;
- asigurarea condițiilor logistice și a resurselor financiare pentru punerea în aplicare a acestor politici profesionale;
- solicitarea suportului financiar al Ministerului Justiției și al organismelor europene pentru aducerea la îndeplinire a direcțiilor de acțiuni circumscrise Strategiei Guvernamentale în domeniul formării profesionale.

Referitor la **stadiul măsurilor organizatorice pentru pregătirea Congresului avocaților**, după ce ia act de faptul că în ședința Comisiei Permanente din 23.03.2016 s-a ratificat activitatea de pregătire a Congresului desfășurată de președinte și vicepreședinți, iar problematica **transmiterii video live** a Congresului urmează a fi decisă de Congres, conform Regulamentului UNBR, **Consiliul U.N.B.R. a aprobat ca să propună Congresului ca transmisia să fie permisă doar pentru festivitatea de început.**

*

S-au adoptat următoarele HOTĂRĂRI ȘI DECIZII:

1. Hotărârea nr. 59/24.03.2016

„În conformitate cu prevederile art. 17 alin. (1), art. 66 lit. h) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare Lege), și ale art. 33-37 din Statutul profesiei de avocat, cu modificările și completările ulterioare (denumit în continuare Statut),

Consiliul U.N.B.R., întrunit în ședința din 24 martie 2016, a dezbătut și a aprobat principiile de măsurile privind organizarea examenului de primire în profesia de avocat în anul 2014 și a adoptat următoarea

HOTĂRĂRE:

Art.1. – (1) Se aprobă principiile și măsurile de organizare a examenului de primire în profesia de avocat - sesiunea septembrie 2016 ca fiind cele stabilite pentru examenul de primire în profesie - sesiunea septembrie 2015, astfel cum au fost adoptate prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 1116/05.06.2015.

(2) Modalitatea de examinare a candidaților la examenul de primire în profesie pentru dobândirea calității de avocat stagiar și pentru persoanele care au susținut examenul de definitivat în alte profesii juridice se păstrează, după cum urmează:

- Examenul constă într-o probă unică – test grilă pentru verificarea cunoștințelor teoretice (pentru candidații la examenul de primire în profesie pentru dobândirea calității de avocat stagiar), respectiv, test grilă pentru verificarea cunoștințelor teoretice și practice (pentru persoanele care au susținut examenul de definitivat în alte profesii juridice).
- Testul grilă cuprinde 100 de întrebări la următoarele materii:
  - a) organizarea și exercitarea profesiei de avocat;
  - b) drept civil;
  - c) drept procesual civil;
  - d) drept penal;
  - e) drept procesual penal.
- Întrebările din testul grilă pot avea unul sau două răspunsuri corecte.
- La testul grilă pentru fiecare întrebare corect soluționată se acordă un punct.
- Timpul necesar pentru formularea răspunsurilor la întrebările din chestionarul de examen este stabilit de comisia de elaborare a subiectelor și nu poate depăși 4 ore socotite din momentul în care s-a încheiat distribuirea chestionarelor pentru toți candidații.

Art.2. – (1) Examenul se va susține în mod unitar, în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților - I.N.P.P.A. (în continuare I.N.P.P.A.) și se va desfășura prin I.N.P.P.A. Central - București și prin centrele teritoriale ale acestuia.

(2) Data desfășurării examenului este 12 septembrie 2016, pentru toți candidații, dată care a fost anunțată prin publicarea Hotărârii Consiliului U.N.B.R nr. 30/12.12.2015.

(3) Tematica de examen se va revizui și va fi adusă la cunoștința publicului conform prevederilor Statutului profesiei de avocat.

(4) Arondarea candidaților pentru susținerea examenului se face în raport de baroul la care s-a depus cererea de înscriere la examen și la care, în caz de primire în profesie, candidatul care a promovat examenul este obligat să se înscrie, fără a putea să se înscrie în alt barou, astfel:

- a) I.N.P.P.A. central (București): Barourile București, Călărași, Giurgiu, Ialomița, Ilfov, Constanța, Tulcea și Dâmbovița;
- b) Centrul teritorial Brașov: Barourile Brașov, Buzău, Covasna, Harghita, Mureș, Prahova și Sibiu;
- c) Centrul teritorial Cluj-Napoca: Barourile Alba, Bistrița-Năsăud, Cluj, Sălaj și Maramureș;
- d) Centrul teritorial Craiova: Barourile Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Argeș, Teleorman și Vâlcea;
- e) Centrul teritorial Iași: Barourile Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui;
- f) Centrul teritorial Galați: Barourile Galați, Brăila și Vrancea;
- g) Centrul teritorial Timișoara: Barourile Arad, Bihor, Caraș-Severin, Hunedoara, Satu-Mare și Timiș.

Art. 3 – (1) Regulamentul de examen se publică, prin afișare pe pagina web a U.N.B.R. și pe pagina web a I.N.P.P.A. central, cu cel puțin 60 de zile înainte de data stabilită pentru desfășurarea examenului.

(2) Celelalte măsuri organizatorice vor fi decise ulterior de Consiliul U.N.B.R..

Art. 4. – (1) Prezenta Hotărâre se publică pe pagina de web a U.N.B.R. (www.unbr.ro) și va fi comunicată barourilor, I.N.P.P.A. Central - București, centrelor teritoriale ale I.N.P.P.A. și membrilor Consiliului U.N.B.R..

(2) I.N.P.P.A. Central - București, centrele teritoriale ale I.N.P.P.A. și barourile vor asigura publicarea prezentei hotărâri pe paginile de web ale acestora.

CONSILIUL U.N.B.R."

2. Hotărârea nr. 60/24.03.2016

„În baza art. 66 lit. s) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Ținând cont de dispozițiile art. 28 alin. (8) din Hotărârea Consiliului UNBR nr. 5/2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Uniunii Naționale a Barourilor din România și de desfășurare a ședințelor Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România (în continuare Regulamentul),

*Având în vedere Decizia Comisiei Permanente nr. 100/29.01.2016,
Consiliul UNBR, întrunit în ședința din 24.03.2016,*

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. – (1) Se ratifică Decizia Comisiei Permanente nr. 100/29.01.2016 și se decide continuarea funcționării grupului de lucru constituit prin aceasta.

(2) Grupul de lucru va fi extins și va fi format din doamnele și domnii avocați Stanca Gidro, Mihaela Catea, Flavia Teodosiu, Călin-Andrei Zamfirescu, Traian Briciu, Ion Dragne, Aurel Despa și Stefan Naubauer.

(3) Grupul de lucru are ca sarcină centralizarea și analizarea materialelor scrise transmise Congresului de delegații care au propus adoptarea de hotărâri, rezoluții, apeluri privitoare la modificarea directă de către Congres a unor acte cu caracter infra-parlamentar care intră în competența Congresului dar și a unor acte normative.

(4) Grupul de lucru va avea la dispoziție materiale relevante ce vor fi comunicate membrilor prin grija Secretariatului General al UNBR.

(5) Grupul de lucru va pregăti un material unitar, pentru ședința Consiliului UNBR din 04-05.06.2016, cu soluțiile corespunzătoare pentru fiecare propunere, care va fi înaintat până la data de 25.05.2016.

Art. 2. Prezenta hotărâre se va comunica membrilor Consiliului UNBR și către barouri.

CONSILIUL U.N.B.R.”

3. Hotărârea nr. 76/24.03.2016

„În conformitate cu dispozițiile art. 66 lit. r) din Legea 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 24 alin. (1) din Statutul Casei de Asigurări a Avocaților (în continuare C.A.A.), adoptat de Congresul Avocaților din 15-16 iunie 2012;

Având în vedere propunerea făcută de vicepreședintele C.A.A. domnul avocat Aurel Despa, care a fost însușită de Consiliul de Administrație al C.A.A.;

Pentru corelarea nivelului contribuției maxime cu valoarea venitului de referință aferente perioadei aprilie 2013 - decembrie 2015, când contribuția maximă plătită conducea la acumularea unui număr inferior maximului de 5 puncte de pensie (4,80769, în 2013, 4,75041, în 2014 și 4,67998, în 2015),

Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România (în continuare U.N.B.R.), întrunit în ședința din 24.03.2016,

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. – (1) Avocații care au achitat contribuția maximă în perioada aprilie 2013 – decembrie 2015 au posibilitatea de a achita diferența pentru obținerea a 5 puncte de pensie, după cum urmează:

- a). 46 lei lunar, pentru perioada aprilie – decembrie 2013;
- b). 66 lei lunar, pentru perioada ianuarie – decembrie 2014;
- c). 86 lei lunar, pentru perioada ianuarie – decembrie 2015.

(2) Avocații prevăzuți la alineatul (1) pot achita diferențele stabilite pentru obținerea maximului de 5 puncte de pensie, în maxim 3 tranșe, până la data de 31.12.2016.

(3) În cazul avocaților care s-au pensionat în perioada aprilie 2013 – decembrie 2015 și care au achitat diferențele prevăzute la alineatul (1) corespunzător cu data pensionării, filialele C.A.A. vor proceda la recalcularea pensiilor stabilite inițial.

Art. 2. – (1) Prezenta hotărâre se va comunica membrilor Consiliului U.N.B.R., către barouri și către C.A.A..

(2) C.A.A. va face comunicarea prezentei hotărâri către filialele sale și către avocații aflați în situația sus menționată, pentru a-și putea exercita drepturile prevăzute prin aceasta.

CONSILIUL U.N.B.R.”

*

Partea III: INFORMARE CU PRIVIRE LA ACTIVITATEA CONGRESULUI AVOCAȚILOR DIN ROMÂNIA 25-26 martie 2016

S-au adoptat următoarele HOTĂRÂRI, REZOLUȚII ȘI APELURI:

1. HOTĂRÂREA NR. 01/25.03.2016 privind aprobarea RAPORTULUI DE ACTIVITATE AL CONSILIULUI U.N.B.R. (între Congresul avocaților 2015 și Congresul avocaților 2016)

„Congresul Avocaților, întrunit la 25 - 26 martie 2016 în București, constituit în conformitate cu dispozițiile art. 62 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Văzând dispozițiile art. 64 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, După analiza și dezbateră Raportului de activitate al Consiliului U.N.B.R. (între Congresul avocaților 2015 și Congresul avocaților 2016) astfel cum acesta a fost supus dezbaterii Corpului profesional al avocaților, începând cu data de 17 martie 2016, afișat pe pagina web a Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro), comunicat prin poșta electronică la toate barourile și, prin grija acestora, membrilor Congresului, în forma prevăzută de art. 14 alin. (5) din Regulamentul de organizare și funcționare a U.N.B.R. și de desfășurare a ședințelor Consiliului U.N.B.R.,

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. – Se aprobă Raportul de activitate al Consiliului U.N.B.R. privind activitatea desfășurată între Congresul avocaților 2015 și Congresul avocaților 2016.

Art. 2. – Prezenta Hotărâre se afișează pe pagina web a Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro) și se comunică prin e-mail barourilor, care vor asigura comunicarea hotărârii către membrii barourilor.

CONGRESUL AVOCAȚILOR 2016”

2. HOTĂRÂREA NR. 02/25.03.2016 privind aprobarea execuției bugetare a Uniunii Naționale a Barourilor din România pe anul 2015

„Congresul Avocaților, întrunit la 25 - 26 martie 2016 în București, constituit în conformitate cu dispozițiile art. 62 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Văzând dispozițiile art. 64 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, După analiza și dezbaterile documentelor cu privire la execuția bugetară a U.N.B.R. astfel cum acestea au fost supuse dezbaterii Corpului profesional al avocaților, începând cu data de 17 martie 2016, afișate pe pagina web a Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro), comunicate prin poșta electronică tuturor barourilor și, prin grija acestora, membrilor Congresului, în forma prevăzută de art. 14 alin. (5) din Regulamentul de organizare și funcționare a U.N.B.R. și de desfășurare a ședințelor Consiliului U.N.B.R.,

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. – Se aprobă execuția bugetară a U.N.B.R. pe anul 2015, astfel cum aceasta a fost reflectată în documentele supuse dezbaterii Congresului avocaților.

Art. 2. – Prezenta Hotărâre se afișează pe pagina web a Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro) și se comunică prin e-mail barourilor, care vor asigura comunicarea hotărârii către membrii barourilor.

CONGRESUL AVOCAȚILOR 2016”

3. HOTĂRÂREA NR. 03/25.03.2016 privind aprobarea proiectului de buget al Uniunii Naționale a Barourilor din România pe anul 2016

„Congresul Avocaților, întrunit la 25 - 26 martie 2016 în București, constituit în conformitate cu dispozițiile art. 62 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Văzând dispozițiile art. 64 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, cu modificările și completările ulterioare, După analiza și dezbaterile proiectului de buget al U.N.B.R. astfel cum acesta a fost supus dezbaterii Corpului profesional al avocaților, începând cu data de 17 martie 2016, afișat pe pagina web a Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro), comunicat prin poșta electronică tuturor barourilor și, prin grija acestora, membrilor Congresului, în forma prevăzută de art. 14 alin. (5) din Regulamentul de organizare și funcționare a U.N.B.R. și de desfășurare a ședințelor Consiliului U.N.B.R.,

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. – Se aprobă proiectul de buget al U.N.B.R. pe anul 2016, astfel cum acesta a fost supus dezbaterii și aprobării în Congresul avocaților.

Art. 2. – Prezenta Hotărâre se va aduce la îndeplinire de Comisia Permanentă și Departamentele U.N.B.R. și se afișează pe pagina web a Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro).

Art. 3. – Hotărârea se comunică prin e-mail barourilor, care vor asigura publicitatea hotărârii pe raza fiecărui barou și Departamentului Economico – financiar și administrativ al U.N.B.R.

CONGRESUL AVOCAȚILOR 2016”

4. HOTĂRÂREA NR. 04/25.03.2016 privind aprobarea execuției bugetare a Casei de Asigurări a Avocaților pe anul 2015

„Congresul Avocaților, întrunit la 25 - 26 martie 2016 în București, constituit în conformitate cu dispozițiile art. 62 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Văzând dispozițiile art. 64 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, cu modificările și completările ulterioare,

După analiza și dezbaterile documentelor privitoare la execuția bugetară a sistemului Casei de Asigurări a Avocaților (C.A.A.) astfel cum acestea au fost supuse dezbaterii Corpului profesional al avocaților, începând cu data de 24 martie 2016 dată la care au fost afișate pe pagina web a Casei de Asigurări a Avocaților (www.caav.ro),

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. – Se aprobă execuția bugetară a Casei de Asigurări a Avocaților pe anul 2015, astfel cum aceasta a fost reflectată în documentele supuse aprobării Congresului avocaților.

Art. 2. – Prezenta Hotărâre se afișează pe pagina web a Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro) și a Casei de Asigurări a Avocaților (www.caav.ro) și se comunică prin e-mail barourilor și Casei de Asigurări a Avocaților.

Art. 3. – Consiliul Casei de Asigurări a Avocaților va asigura comunicarea hotărârii către filialele C.A.A.

CONGRESUL AVOCAȚILOR 2016”

5. HOTĂRÂREA NR. 05/25.03.2016 privind aprobarea proiectului de buget al sistemului autonom de asigurări sociale și pensii pentru avocați

„Congresul Avocaților, întrunit la 25 - 26 martie 2016 în București, constituit în conformitate cu dispozițiile art. 62 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Văzând dispozițiile art. 61 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, cu modificările și completările ulterioare,

După analiza și dezbaterile proiectului de buget al sistemului autonom de asigurări sociale și pensii al avocaților, astfel cum acesta a fost supus dezbaterii Corpului profesional al avocaților, începând cu data de 24 martie 2016 dată la care a fost afișat pe pagina web a Casei de Asigurări a Avocaților (www.caav.ro),

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. – Se aprobă proiectul de buget al sistemului autonom de asigurări sociale și pensii pentru avocați, în conformitate cu art. 16 din Statutul Casei de Asigurări a Avocaților, astfel cum acesta a fost supus dezbaterii Congresului avocaților.

Art. 2. – Prezenta Hotărâre se afișează pe pagina web a Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro) și a Casei de Asigurări a Avocaților (www.caav.ro) și se comunică prin e-mail barourilor și Casei de Asigurări a Avocaților.

Art. 3. – Consiliul Casei de Asigurări a Avocaților va asigura comunicarea hotărârii către filialele C.A.A.

CONGRESUL AVOCAȚILOR 2016”

6. HOTĂRÂREA NR. 06/25.03.2016 privind componența Comisiei Centrale de Disciplină

„Congresul Avocaților, întrunit la 25 – 26 martie 2016 în București, constituit în conformitate cu dispozițiile art. 62 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, În conformitate cu dispozițiile art. 64 alin. (1) lit. f) și art. 88 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 și art. 272 din Statutul profesiei de avocat,

Luând act de propunerile de candidați făcute de barouri, conform art. 4 din Hotărârea nr. 10/2015 a Congresului avocaților 2015 la care se prevede că: „Barourile care nu au desemnat reprezentant în Comisia Centrală de Disciplină a U.N.B.R. sunt obligate să comunice numele reprezentanților desemnați în următoarea adunare generală a baroului”,

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. – Se modifică și se completează componența Comisiei Centrale de Disciplină a Uniunii Naționale a Barourilor din România, constituită conform Hotărârii nr. 10 din 6 – 7 iunie 2015 a Congresului avocaților, în următoarea componență:

Nr. crt.	Baroul:	Numele și prenumele:
1.	ALBA	Av. Câmpean Valentin
2.	ARAD	Av. Iovănaș Dan
3.	BACĂU	Av. Danale Angelica
4.	BIHOR	Av. Morozan Florina
5.	BOTOȘANI	Av. Gătlan Maria
6.	BRAȘOV	Av. Rechițean Adriana Maria
7.	BUCUREȘTI	Av. Ostrovschi Eugen
8.	CĂLĂRAȘI	Av. Pantilie Elena-Mădălina
9.	DĂMBOVIȚA	Av. Diaconescu Gabriela
10.	DOLJ	Av. Uțescu Maria
11.	GIURGIU	Av. Păunică Ionel-Iulian
12.	HARGHITA	Av. Vasilache Olga
13.	HUNEDOARA	Av. Focșan Maria

Nr. crt.	Baroul:	Numele și prenumele:
14.	IALOMIȚA	Av. Sava Ștefan
15.	IAȘI	Av. Miță-Baciu Angela
16.	ILFOV	Av. Rusu Nicoleta Maria
17.	MARAMUREȘ	Av. Jurj Vasile
18.	MEHEDINȚI	Av. Dogaru Mihai
19.	MUREȘ	Av. Burghelea Ioan
20.	OLT	Av. Călugăru Cristina
21.	PRAHOVA	Av. Plăiașu Tănase
22.	SATU-MARE	Av. Tămășan Romeo-Daniel
23.	SIBIU	Av. Lupu Marius-Militon
24.	SUCEAVA	Av. Ostaficiuc Adriana
25.	TELEORMAN	Av. Popescu Mariana
26.	TIMIȘ	Av. Onița-Mârșu Mihaela
27.	TULCEA	Av. Conachi Nicolae
28.	VÂLCEA	Av. Popescu Elena-Nicoleta
29.	VASLUI	Av. Dima Daniela
30.	VRANCEA	Av. Țugui Ana

Art. 2. – Durata mandatului de membru al Comisiei Centrală de Disciplină a Uniunii Naționale a Barourilor din România este de patru ani iar membrii numiți ulterior constituirii acesteia, exercită doar diferența de mandat.

Art. 3. – Barourile care nu au desemnat reprezentant în Comisia Centrală de Disciplină a U.N.B.R. sunt obligate să comunice numele reprezentanților desemnați în următoarea adunare generală a baroului.

Art. 4. – Prezenta Hotărâre se afișează pe pagina web a Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro) și se comunică prin e-mail barourilor, care vor asigura comunicarea hotărârii către membrii barourilor.

CONGRESUL AVOCAȚILOR 2016”

7. HOTĂRÂREA NR. 07/25.03.2016 pentru validarea modificărilor și completărilor aduse Statutului profesiei de avocat și Statutului Casei de Asigurări a Avocaților prin delegare de către Consiliul U.N.B.R.

„Congresul Avocaților, întrunit la 25 – 26 martie 2016 în București, constituit în conformitate cu dispozițiile art. 62 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, În conformitate cu dispozițiile art. 64 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 51/1995 și ale art. 15 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a U.N.B.R. și de desfășurare a ședințelor Consiliului U.N.B.R.,

Având în vedere Hotărârea nr. 11/6 – 7 iunie 2015 a Congresului avocaților privind mandatarea Consiliului U.N.B.R. de a analiza propunerile de modificare a Statutului profesiei de avocat și a Statutului Casei de Asigurări a Avocaților,

Ținând cont de viitoarea intrare în vigoare a Proiectului Legii privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, care a fost adoptat pe articole de Camera Deputaților (camera decizională), în ședința plenului din 22 martie 2016, urmând a fi dat doar votul final,

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. – Se validează modificările și completările aduse Statutului profesiei de avocat, adoptat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 64/2011, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 898/19.12.2011, cu modificările și completările ulterioare, prin Hotărârea Consiliului U.N.B.R. nr. 27/12.12.2015.

Art. 2. – Se mandatează Consiliul U.N.B.R. ca în perioada dintre Congrese să îndeplinească atribuția prevăzută la art. 64 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 51/1995, urmând ca hotărârile Consiliului U.N.B.R. să fie supuse ratificării Congresului imediat următor.

Art. 3. – Prezenta Hotărâre se afișează pe pagina web a Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro) și se comunică prin e-mail barourilor, care vor asigura comunicarea hotărârii către membrii barourilor.

CONGRESUL AVOCAȚILOR 2016”

8. HOTĂRĂȘTE NR. 08/25.03.2016 privind elaborarea și adoptarea Codului de conduită profesională, de etică și deontologie al avocatului român

„Congresul avocaților, întrunit la 25 – 26 martie 2016 în București, constituit în conformitate cu dispozițiile art. 62 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *Având în vedere noile realități economice și sociale care impun valorificarea concluziilor desprinse din aplicarea proiectelor privind relațiile în care sunt implicați avocații, în realizarea activității profesionale și faptul că suntem într-o etapă a extinderii interpretării principiilor fundamentale ale profesiei de avocat, a adaptării acestora la realitățile profesiei, prezente și în perspectivă, care determină luarea în considerare a tendințelor specifice economiei colaborative și ale relațiilor interprofesionale impuse de nevoia serviciilor profesionale integrate și, implicit, includerea cerințelor specifice noilor realități într-un Cod de conduită profesională, de etică și deontologie al avocatului român.*

Ținând cont de faptul că actualul cod deontologic al avocatului european aplicat în România este supus unui proces de perfecționare, în curs de elaborare, de către Consiliul Barourilor Europene și al Societăților de Drept din Europa (CCBE), precum și de faptul că este imperios necesară ancorarea în realități contemporane a principiilor acestuia, împreună cu încorporarea rezoluțiilor și hotărârilor Congreselor anterioare într-o reglementare unitară, astfel cum rezultă și din documentele adoptate de Congres, pe baza luărilor de poziții ale membrilor Congresului

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. – Se va elabora un Cod de conduită profesională, de etică și deontologie al avocatului român, care va ține cont de următoarele:

1. Noul cod va trebui să consacre principiul fundamental potrivit căruia, în România, profesia de avocat este unitară și se desfășoară pe baza legii, care nu permite crearea unor categorii de avocați "dependenți" față de alți avocați "independenți", nu distinge avocați de business sau avocați de afaceri, ori avocați "de oficii" și proclamă drepturi și obligații cu conținut identic, indiferent de specializarea profesională a avocatului.

2. Codul trebuie să se fundamenteze pe principiile independenței, al autoreglementării și al secretului profesional, să contribuie la dezvoltarea culturii organizaționale și să consolideze libertatea de exprimare a avocatului.

3. Este necesar să se dea prioritate cu precădere principiului demnității, onoarei și probității profesionale, astfel încât reglementările să impună avocaților ca în conduita lor profesională:

- să dea dovadă de conștiință profesională și de atitudine compatibilă cu demnitatea profesiei, în special să se abțină de la declarații nesincere sau false;
- să se comporte astfel încât să nu compromită încrederea acordată lor datorită profesiei;
- să se autorecuze în caz de conflict de interese.

4. Este necesar ca prin norme de conduită clare să se consacre regula potrivit căreia este esențială preocuparea ca imaginea pe care avocatul o conferă instituțiilor judiciare în fața cărora își reprezintă clienții să fie determinată inclusiv de calitatea și eficiența prestațiilor avocatului.

5. Codul de conduită va reglementa detaliat relațiile dintre avocați, relațiile dintre avocați și magistrați, relațiile dintre avocați și public, relațiile dintre avocați și instituțiile publice, regulile concurenței profesionale, limitele publicității profesionale a avocaților și a formelor de exercitare a profesiei, responsabilitatea, etc.

6. Îndatoririle legate de competență, integritate și responsabilitate sunt fundamentul deontologiei profesiei.

7. În contextul tendințelor de interprofesionalitate, trebuie reglementată evitarea conflictelor de interese.

8. Principiul fundamental al apărării secretului profesional implică și obligația de a lua măsuri pentru protecția acestuia, pentru a nu se eroda în fața presiunilor politice și sociale legate de lupta împotriva terorismului și a crimei organizate. Astfel de măsuri sunt necesare atât pentru protejarea intereselor legitime ale clientelei, cât și pentru evitarea vulnerabilizării avocatului ca depozitar al secretului profesional.

Art. 2. – Codul de conduită profesională, de etică și deontologie al avocatului român se va realiza prin consultarea întregului Corp profesional și implicarea tuturor consiliilor barourilor într-un demers apt să reflecte situația actuală și de perspectivă a profesiei de avocat și să contribuie la întărirea integrității profesiei.

Art. 3. – Prezenta Hotărâre se afișează pe pagina web a Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro) și se comunică prin e-mail barourilor, care vor asigura comunicarea hotărârii către membrii barourilor.

CONGRESUL AVOCAȚILOR 2016”

9. HOTĂRÂREA NR. 09/25.03.2016

„Congresul Avocaților, întrunit la 25 – 26 martie 2016 în București, constituit în conformitate cu dispozițiile art. 62 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 15 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Uniunii Naționale a Barourilor din România (U.N.B.R.) și de desfășurare a ședințelor Consiliului U.N.B.R.,

Luând în examinare materialele scrise transmise Congresului de delegații care au propus adoptarea de hotărâri, rezoluții, apeluri privitoare la modificarea directă de către Congres a unor acte normative cu caracter infra-parlamentar care intră în competența Congresului dar și unor acte normative,

în aplicarea dispozițiilor art. 64 alin.(2) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat,

HOTĂRĂȘTE:

I. Cu privire la activitatea de conducere a profesiei de avocat

Art. 1. Se ia act de propunerile privind următoarele:

a. modificarea și completarea prevederilor Legii nr. 51/1995, depuse în preziua Congresului avocaților sau în Congres de delegați;

b. modificarea și completarea prevederilor Statutului profesiei de avocat depuse în preziua Congresului avocaților sau în Congres de delegați;

c. renegocierea Protocolului încheiat între U.N.B.R. și Ministerul Justiției referitor la onorariile pentru prestațiile din oficiu ale avocaților (majorarea onorariilor din oficiu, stabilirea unui plafon minim de 50% de acordare a onorariului pentru cazul în care se prezintă avocat ales, eliminarea limitei maxime a onorariilor, includerea onorariilor pentru curatela specială în același protocol, imposibilitatea reducerii onorariilor de către instanțele de judecată);

d. semnarea de către U.N.B.R. și Consiliul Superior al Magistraturii (C.S.M.) a unui Ghid de bune practici, după modelul promovat de Baroul Cluj;

e. adoptarea unei moțiuni privind declararea solidarității și susținerea demersurilor Uniunii Naționale a Judecătorilor din România (U.N.J.R.) în apărarea statului de drept, în menținerea echilibrului între puteri și în respectul față de drepturile omului;

f. modificarea art. 90 lit. c) Noul Cod de Procedură Penală, în sensul de a se institui obligativitatea asistenței juridice a suspectului sau inculpatului în cursul judecății în cauzele în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 4 ani (în prezent, limita este de 5 ani);

g. identificarea posibilităților de extindere a domeniului de activitate a Serviciului de Asistență Judiciară ;

h. completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor cu o prevedere care să dispună ca numirea în funcția de judecător sau procuror să fie condiționată de deținerea unei vechimi de cel puțin 5 ani în alte profesii juridice;

i. înființarea unei structuri specializate, care să promoveze transparența activității organelor profesiei și a serviciilor aflate în slujba profesiei;

j. înființarea unui centru pentru monitorizarea știrilor având legătură cu avocatura și avocații apărute în mass-media.

Art. 2. Transmite propunerile prevăzute la art. 1, inclusiv cele reținute în Raportul de activitate al Consiliului U.N.B.R., aprobat prin Hotărârea Congresului avocaților nr. 1/25-26.03.2016, spre analiză și dezbateră în ședința Consiliului U.N.B.R. din data de 4-5 iunie 2016.

II. Cu privire la activitatea Institutului de Pregătire și Perfecționare a Avocaților (I.N.P.P.A.)

Art. 3. Se ia act de propunerile privind:

a. adaptarea curriculei prin creșterea proporției cursurilor on-line, la cel puțin o treime din total, în paralel cu limitarea orelor de atelier, care să fie obligatorii, sub sancțiunea neînscrierii la examen;

b. introducerea unui modul special de cultură juridică, având ca discipline științifice obligatorii „Istoria dreptului și a profesiei de avocat” și „Teoria generală a dreptului”.

Art. 4. Transmite propunerile prevăzute în art. 3 spre analiză Grupului de lucru constituit prin Decizia Comisiei Permanente nr. 73/29.01.2016, care are ca sarcină pregătirea unui proiect privind pregătirea inițială și continuă, ținând cont de noile realități din profesia de avocat, urmând ca un raport final al acestuia să fie dezbătut în ședința Consiliului U.N.B.R. din data de 4-5 iunie 2016.

III. Cu privire la sistemul Casei de Asigurări a Avocaților (C.A.A.):

Art. 5. Se ia act de propunerile privind:

a. trecerea de la principiul contributivității la principiul contractualității în sistemul C.A.A., care să permită inclusiv stabilirea unor pensii suplimentare;

b. plata contribuțiilor la fondul de asigurări sociale al avocaților să se facă în raport de încasările efective, eliminându-se plafonul lunar minim (250 lei pentru avocații definitivi și 80 lei pentru avocații stagiați, în luna în care nu au fost realizate venituri);

c. plata contribuției de 5% către fondul de rezervă al C.A.A. să se facă în funcție de veniturile din contribuțiile avocaților, nu din toate veniturile obținute de filiale;

d. eficientizarea activității C.A.A. prin constituirea unei instituții financiare care să utilizeze lichiditățile din sistem;

e. înființarea Casei de ajutor Reciproc a Avocaților și a Casei de Credit și Împrumut a Avocaților;

f. prezentarea unui raport financiar-contabil al Complexului Balnear și de Recuperare CAA SRL, care să clarifice, inclusiv metoda de salarizare a administratorului acestuia;

g. analizarea tuturor investițiilor realizate de C.A.A. și filiale și prezentarea unui raport care să evidențieze separat (C.A.A./filiale) și să cuprindă situația existentă, soluții în beneficiul asiguraților și eventual, responsabilii pentru situațiile constatate;

h. înființarea unei comisii pentru investiții ale C.A.A.;

i. stabilirea unor tarife diferențiate și a unor prețuri accesibile pentru avocați la Complexul Balnear și de Recuperare "Corpore Sano" Techirghiol.

Art. 6. Se transmit Consiliului C.A.A. propunerile prevăzute în art. 5, în vederea analizei împreună cu consiliile de conducere ale filialelor C.A.A. și cu specialiști independenți, pentru redactarea unui raport cu privire la acestea, care să țină cont de impactul asupra sistemului centralizat al C.A.A. și să aibă atașat punctul de vedere al Comisie de Cenzori a C.A.A., care vor fi dezbătute în ședința Consiliului U.N.B.R. din data de 4-5 iunie 2016.

Art. 7. Soluțiile adoptate în urma dezbaterilor din ședința Consiliului U.N.B.R. se vor comunica delegaților la Congres, autori ai propunerilor.

Art. 8. Prezenta Hotărâre se afișează pe pagina web a Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro) și se comunică prin e-mail barourilor, care vor asigura comunicarea hotărârii către membrii barourilor.

CONGRESUL AVOCAȚILOR 2016"

10. REZOLUȚIA CONGRESULUI AVOCAȚILOR privind modalitățile de continuare a Proiectului privind aplicarea Avizului (2013) 16 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni

„Având în vedere :

Concluziile rezultate din derularea Proiectului desfășurat în anul 2014 - 2015 de către Uniunea Națională a Barourilor din România (U.N.B.R.), Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților (I.N.P.P.A.) reprezentantul României la Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni, barourile și curțile de apel privind aplicarea Avizului (2013) 16 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (C.C.J.E.) privind relațiile dintre judecători și avocați în vederea asigurării calității și eficienței justiției, la care au participat 537 avocați și 311 magistrați;

- Raportul de fundamentare a continuării proiectului privind aplicarea Avizului 16(2013) al C.C.J.E. – „O Europă a dreptului și a justiției” întocmit de grupul de lucru al Consiliului U.N.B.R.;
- Prevederile de orientare strategică din Programul de la Stockholm „O Europă deschisă și sigură în serviciul cetățenilor și pentru protecția acestora” aprobat de

Consiliului Uniunii Europene, în special dezideratul îmbunătățirii cooperării între profesioniștii din domeniul juridic și formarea acestora pentru a crea o cultură europeană veritabilă în domeniul judiciar și al aplicării legii, mai ales sub aspectul formării privind chestiunile legate de UE și accesibilitatea în mod sistematic pentru toate profesiile implicate în implementarea spațiului de libertate, securitate și justiție;

- Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar pe perioada 2015-2020, aprobată prin H.G. nr. 1.155/2014 și principiile consacrate de aceasta pentru realizarea unui sistem judiciar modern: cooperarea loială dintre instituțiile cu atribuții în administrarea sistemului judiciar și înfăptuirea justiției; respectarea drepturilor omului; adoptarea celor mai bune practici europene legate de funcționarea sistemului judiciar; consolidarea dialogului cu profesiile organizate în mod autonom și cu societatea civilă, precum și implicarea acestora în procesul de modernizare a sistemului judiciar;
- Direcțiile de acțiune, obiectivele Strategiei mai sus menționate în special cele privind pregătirea profesională interdisciplinară a profesiilor juridice organizate în mod autonom cu privire la interpretarea și aplicarea noilor coduri și cu privire la jurisprudența națională și europeană, având ca rezultat „formarea profesională a participanților la înfăptuirea actului de justiție, adaptată la cerințele sistemului judiciar modernizat.”;
- Semnarea CARTEI INTERPROFESIONALE A JUDECĂTORILOR, PROCURORILOR ȘI AVOCAȚILOR ROMÂNI în septembrie 2015, cu ocazia conferinței de bilanț a Proiectului de aplicare a Avizului 16 (2013) al C.C.J.E., ca un corolar al acestuia, care a consacrat: *„18. Formarea comună a judecătorilor, procurorilor și avocaților români prin modalități diverse, respectiv proiecte, conferințe, dezbateri juridice comune constituie o bază solidă pentru o cultură juridică comună, în spiritul valorilor democratice ale justiției europene, asigurând consolidarea dialogului interprofesional.”*;

în temeiul art. 64 din Legea 51/1995, republicată, privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat și art. 83 din Statutul profesiei de avocat, Congresul Avocaților 2015 adoptă prezenta

REZOLUȚIE:

1. Se adoptă ca politici profesionale, măsurile și modalitățile de acțiune propuse prin raportul de fundamentare al continuării Proiectului privind aplicarea Avizului 16 (2013) al C.C.J.E.;
2. Continuarea Proiectului privind punerea în aplicare a Avizului 16 (2013) al C.C.J.E. prin conlucrarea instituțiilor reprezentative ale corpurilor profesionale ale magistraților și avocaților (U.N.B.R., barouri, Consiliul Superior al Magistraturii, instanțe, parchete, Ministerul Public) și cele de formare profesională ale acestora (I.N.P.P.A., Institutul Național al Magistraturii), prin crearea cadrului instituțional

- pentru exprimarea opiniilor magistraților și avocaților cu privire la eficientizarea realizării actului de justiție și protejarea drepturilor cetățenilor la o justiție eficientă ;
3. Continuarea activității grupului de lucru al Consiliului U.N.B.R. având ca sarcină redactarea proiectelor Ghidurilor de bune practici între magistrați și avocați precum și organizarea punerii în aplicare a măsurilor și direcțiilor de acțiune propuse prin raportul mai sus menționat;
  4. Mandatarea Comisiei Permanente să facă demersurile necesare în raporturile cu autoritățile semnatare ale Cartei Interprofesionale pentru a lua măsuri concrete de punere în aplicare a acesteia și de identificare a modalităților de conlucrare pentru continuarea Proiectului de aplicare a Avizului (2013) 16 al C.C.J.E.;
  5. Asigurarea condițiilor logistice și a resurselor financiare pentru punerea în aplicare a acestor politici profesionale;
  6. Solicitarea suportului financiar al Ministerului Justiției și al organismelor europene pentru aducerea la îndeplinire a direcțiilor de acțiuni circumscrise Strategiei Guvernamentale în domeniul formării profesionale.

Adoptată de Congresul avocaților azi, 26 martie 2016, la București

11. REZOLUȚIA CONGRESULUI AVOCAȚILOR privind proiectul „Avocatura 2025”

„Având în vedere:

- necesitatea profesiei de avocat de a răspunde permanent unor nevoi din ce în ce mai diversificate în raport de solicitările clientului, dar și imperativul păstrării identității avocatului în contextul profesional actual;
- tendințele de dezvoltare multidisciplinară a serviciilor juridice și conexe pentru a oferi clienților soluții integrate;
- încercările de extindere a activității non-avocaților prin calificarea în profesii conexe profesiei de avocat și crearea premiselor unei reprezentări non-avocațiale în fața instanței de judecată, ce ar putea determina o creștere a numărului serviciilor juridice prestate cu o concurență mai acerbă în sectorul juridic și prețuri mai mici compensate, de natură să creeze riscul unei calități mai slabe a serviciilor prestate generatoare la rândul său de costuri procedurale mai ridicate suportate în final de către clienți;
- multiplele provocări și transformări cu care este confruntată profesia de avocat, dar și contextul european al constituirii unui grup de lucru consultativ la nivelul Consiliului Barourilor Europene (C.C.B.E.) cu privire la cele de mai sus,

prin Hotărârea Comisiei Permanente a Uniunii Naționale a Barourilor din România (U.N.B.R.) a fost demarat proiectul „Avocatura 2025” și s-a constituit un grup de lucru consultativ, pe lângă Consiliul U.N.B.R., format din cei mai tineri consilieri ai fiecărui barou, care să participe la realizarea acestui proiect.

„Avocatura 2025” are ca obiectiv o analiza multidisciplinară a situației actuale a profesiei de avocat în România în contextul agresiunilor permanente asupra acesteia și o proiecție

pentru viitor a vectorilor de acțiune pentru reșezarea profesiei în poziția naturală de actor fundamental în realizarea actului de justiție.

În acest scop, cu concursul barourilor componente ale U.N.B.R., cu sprijinul decanilor și consiliilor barourilor,

în temeiul art. 64 din Legea 51/1995 republicată privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat și art. 83 din Statutul profesiei de avocat,

Congresul Avocaților 2016 adoptă prezenta

REZOLUȚIE

prin care se stabilesc următoarele:

1. Permanentizarea Grupului de lucru consultativ pentru implementarea Proiectului „Avocatura 2025” prin stabilirea unor întâlniri periodice.
2. Realizarea unor cercetări profesionale interdisciplinare, prin conlucrarea cu specialiști din diverse domenii, în scopul identificării direcțiilor de dezvoltare ale profesiei de avocat, a măsurilor instituționale și normative care se impun în raport de aceste direcții, cu asigurarea suportului logistic și financiar necesar.

Adoptată de Congresul avocaților azi, 26 martie 2016, la București”

12. APELUL CONGRESULUI AVOCAȚILOR către Parlamentul României și Guvernul României privind asigurarea dreptului Corpului de avocați de a fi consultat în orice procedură legislativă și orice inițiativă a Guvernului sau a parlamentarilor care ar cuprinde reglementări care au legătură cu rolul avocatului în statul de drept

„Pentru sprijinirea perfecționării sistemului normativ privitor la apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și a drepturilor și intereselor legitime ale tuturor persoanelor,

Având în vedere recunoașterea la scară internațională și națională a rolului fundamental al avocatului în înfăptuirea statului de drept, precum și caracterul de interes public al profesiei de avocat, decurgând din integrarea acesteia și în sistemul judiciar, ca profesie conexă celei de magistrat,

În contextul în care Curtea Constituțională a României a constatat frecvent că în Codul de procedură penală există numeroase dispoziții care încalcă dreptul la un proces echitabil în componentele sale privind contradictorialitatea, oralitatea și egalitatea armelor, cu consecința încălcării dreptului fundamental la apărare,

În condițiile constatării neconstituționalității dispozițiilor din Codul de procedură civilă, inclusiv a celor referitoare la obligativitatea reprezentării prin avocat în recurs și în alte căi extraordinare de atac sub motivația că, deși reglementările sunt legitime și au fost adoptate în scopul bunei funcționări a justiției, lipsa unor măsuri financiare corespunzătoare din domeniul ajutorului public judiciar nu asigură aplicarea corectă a legii,

În condițiile în care modificările legislative care sunt preconizate a fi adoptate, mai ales în legătură cu Noile Coduri, sunt pregătite cu excluderea participării Corpului avocaților, deși

realitatea demonstrează cu puterea faptelor de netăgăduit că este imperios necesară consultarea Corpului avocaților în orice procedură legislativă ce are legătură cu rolul avocatului în statul de drept, astfel cum acesta este reglementat de art. 2 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

În temeiul art. 64 din Legea 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare ,

Congresul avocaților 2016

adoptă prezentul

A P E L

adresat Senatului României, Camerei Deputaților și Guvernului României

căroră le adresează rugămintea să inițieze și să susțină orice demers cu caracter normativ prin care să se consacre legal obligativitatea solicitării, elaborării și prezentării de către Corpul Avocaților din România, prin U.N.B.R., a unui punct de vedere, a unui raport sau a unui aviz consultativ pentru dezbaterea și adoptarea oricărui proiect de act normativ care cuprinde reglementări din domeniul justiției, ori al administrației locale.

Adoptat de Congresul avocaților azi, 26 martie 2016, la București,

13. APELUL CONGRESULUI AVOCAȚILOR privind asigurarea dreptului avocaților la normarea timpului de lucru și a asigurării efectivității dreptului la apărare, a dreptului la un proces echitabil prin modalitățile de organizare a activității judiciare

„Având în vedere :

1. Necesitatea punerii în aplicare a recomandării C.C.J.E. din cadrul Avizului 16 (2013) în ceea ce privește stabilirea termenelor de procedură, prin dezvoltarea unor audieri planificate pentru a facilita, în interesul părților, o cooperare efectivă între judecători și avocați;

2. Art. 6.3. din Convenția Europeană a Drepturilor Omului care prevede că orice acuzat are dreptul să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale și jurisprudența relevantă a Curții Europene din cauza *Makhfi c. Franței*, în care s-a reținut că nu au fost îndeplinite exigențele unui proces echitabil, în special acelea privind dreptul la apărare și dreptul la egalitatea de arme, întrucât „este esențial ca nu doar acuzatul, ci și apărătorul său, să asiste la audieri, să răspundă la întrebări și să pledeze fără a fi într-o stare avansată de oboseală. De asemenea, este crucial ca judecătorii și jurații să beneficieze de întreaga lor capacitate de concentrare și de atenție pentru a putea urmări dezbaterile și judeca limpede.”

3. Necesitatea punerii în aplicare a dispozițiilor art. 215 teza a II-a din Codul de procedură civilă care prevăd că lista cu procesele va cuprinde intervale orare orientative fixate pentru strigarea cauzelor și neluarea până în prezent a unor măsuri concrete de punere în aplicare a acestuia la nivelul instanțelor și la nivel normativ de către Consiliul Superior al Magistraturii prin Regulamentul de ordine interioară al instanțelor;

4. Necesitatea asigurării previzibilității orei de desfășurare a proceselor, pentru organizarea mai eficientă a agendei zilnice a avocaților și pentru a asigura prezența acestora atunci când sunt programate mai multe liste de ședință concomitent la mai multe săli, cu citarea tuturor participanților la aceeași oră;
5. Suprasolicitarea fizică și psihică a avocaților nevoiți să aștepte durate prelungite de timp nenormat în sediile instanțelor, datorită imprevizibilității orei de desfășurare a proceselor, aspect care este de natură să afecteze calitatea prestației avocațiale și, astfel, să fie încălcat dreptul la apărare efectivă al justițiabilului;
6. Necesitatea respectării dreptului la muncă al avocatului, a cărui specificitate constă în prezența uneori în fața mai multor instanțe, săli de judecată, deplasări între instanțe în același interval orar, care implică un efort considerabil de organizare și programare a prezenței acestora în toate situațiile;
7. Necesitatea asigurării efectivității dreptului la apărare, care are ca premisă, de cele mai multe ori, alegerea de către justițiabil a unui avocat în considerarea persoanei acestuia, situație care exclude substituirea avocatului, fără acordul prealabil al clientului și în timp util;
8. Realitatea și specificitatea muncii avocaților de a-și continua timpul de lucru zilnic după terminarea activității de instanță sau parchet, la cabinetele proprii pentru pregătirea dosarelor, activitățile specifice de consultații, documentare, redactare etc. cu mult peste o durată normată și normală a timpului de lucru zilnic;
9. Necesitatea respectării timpului de muncă normal al avocatului ținând cont că există o indirectă dependență de activitatea și organizarea instanțelor și parchetelor;
10. Regulile minimale privind timpul de lucru, pauzele, cerințe generale minime de securitate și de sănătate pentru organizarea timpului de lucru prevăzute de Directiva 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru, incidente cel puțin în cazul avocaților care prestează activități în Serviciul de Asistență Judiciară;
11. Necesitatea aplicării în procedurile judiciare penale în care participă avocații a Recomandărilor Organizației Internaționale a Muncii privind organizarea timpului de lucru, inclusiv cele referitoare la munca de noapte, care pornesc de la următoarele premise:
  - organismul uman este mai sensibil noaptea la perturbațiile de mediu și la anumite forme solicitante de organizare a muncii și perioadele lungi de muncă de noapte pot afecta sănătatea și pot periclita securitatea la locul de muncă;
  - este necesară limitarea duratei muncii de noapte, inclusiv orele suplimentare;
  - modalitățile de muncă specifice pot avea efecte dăunătoare asupra securității și sănătății celor ce muncesc; organizarea muncii după un anumit ritm trebuie să ia în considerare principiul general al adaptării muncii fiecărei persoane;
  - nivelul de protecție în materie de securitate și sănătate în muncă trebuie să fie sporit în cazul muncii nocturne,

Congresul avocaților 2015, în temeiul art. 64 din Legea 51/1995 republicată privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat și art. 83 din Statutul profesiei de avocat, adoptă prezentul

A P E L

1. Congresul avocaților solicită Guvernului României, Ministerului Public, Consiliului Superior al Magistraturii și tuturor magistraților să respecte drepturile fundamentale ale justițiabililor la apărare și la un proces echitabil precum și drepturile avocaților sub aspectele mai sus enunțate.
2. Congresul avocaților solicită Ministerului Justiției, Consiliului Superior al Magistraturii și Inspecției Judiciare să urmărească, potrivit legii, luarea măsurilor necesare de organizare și funcționare a instanțelor și parchetelor în concordanță cu cerințele respectării drepturilor și dispozițiilor legale menționate în expunerea de motive mai sus menționată;
3. Congresul avocaților solicită Consiliului Superior al Magistraturii să reglementeze, prin Capitolul III: Desfășurarea activității administrativ-judiciare a instanțelor din cadrul Regulamentului de ordine interioară al instanțelor, modalitatea de punere în aplicare a dispozițiilor art. 215 din Codul de procedură civilă și a dispozițiilor art. 157 alin.(1) lit. d) teza finală, sub aspectul stabilirii intervalelor orare de împărțire a listei de ședință, despre care participanții vor fi înștiințați prin citație; procedurile menționate să fie aplicate, pe cât posibil, și în materie penală.
4. Se mandatează Consiliul U.N.B.R. și Comisia Permanentă să solicite tuturor autorităților mai sus menționate măsuri concrete pentru a răspunde expunerii de motive și realizarea obiectivelor prezentului Apel.

Adoptat de Congresul avocaților azi, 26 martie 2016, la București

14. APELUL Congresului avocaților privind adoptarea unor măsuri legislative necesare pentru asigurarea EFECTIVITĂȚII ACCESULUI LA JUSTIȚIE

adresat:

- **Parlamentului României;**
- **Guvernului României;**
- **Ministerului Justiției;**
- **Ministerul Finanțelor;**
- **Consiliului Superior al Magistraturii,**

„Congresul avocaților 2016, în temeiul art. 64 din Legea 51/1995 republicată privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat și art. 83 din Statutul profesiei de avocat, adoptă prezentul

A P E L

Congresul avocaților face un apel la forul legislativ, dar și la instituțiile statului implicate în bunul mers al sistemului judiciar pentru a susține adoptarea unor măsuri legislative necesare pentru asigurarea **EFECTIVITĂȚII ACCESULUI LA JUSTIȚIE**, după cum urmează:

I. REDUCEREA FISCALIZĂRII JUSTIȚIEI prin justa așezare a taxelor judiciare de timbru în materia partajului judiciar, cazurilor de restituire a taxei judiciare de timbru, utilizării fondurilor provenind din impozitul încasat din onorariile avocaților.

II. EXTINDEREA AJUTORULUI PUBLIC JUDICIAR ȘI A ASISTENȚEI JUDICIARE DIN OFICIU prin ridicarea plafoanelor prevăzute la art. 6 din OUG nr. 51/1998 la limita salariului mediu pe economie și înlăturarea limitării de la art. 7 din același act normativ și extinderea cazurilor de asistență juridică obligatorie, în materie penală, inclusiv în faza urmăririi penale.

III. ÎNLĂTURAREA DISFUNCȚIONALITĂȚILOR CARE ÎMPIEDICĂ REALIZAREA SCOPURILOR INSTITUTIEI CURATELEI JUDICIARE prin:

- asigurarea plății anticipate a remunerației curatorului și evitării obligării avocatului desemnat în calitate de curator de a urmări suma reprezentând remunerația stabilită;
- stabilirea unor bune practici în determinarea remunerației curatorului, astfel încât această instituție să fie aplicată în spiritul recunoscut de lege și să se bucure de efectivitate.

Adoptat de Congresul avocaților azi, 26 martie 2016, la București”

* * *